

**kinder
ombudsman**

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

De heer A.D. Wiersma
Minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Betreft: Reactie op het Wetsvoorstel versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs

Op 21 juli 2022 heeft u het wetsvoorstel 'Wet versterking positie ouders en leerlingen in het passend onderwijs' ter consultatie aangeboden.¹ Het voorstel maakt onderdeel uit van uw Verbeteraanpak Passend Onderwijs.²

Met het wetsvoorstel beoogt u in de huidige praktijk van scholen een cultuuromslag te bewerkstelligen. Een houding en structuur die zorgt voor een betere afstemming met leerlingen.

U wilt de positie van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben én hun ouders te versterken door:

- het ondersteuningsaanbod op te nemen in de schoolgids;
  - ouder- en jeugdsteunpunten op te richten en
  - leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben in de gelegenheid te stellen hun mening te geven over besluiten die hun ontwikkeling aangaan.
- Hiermee krijgt het hoorrecht van kinderen een wettelijke verankering. In mijn advies beperk ik mij tot dit laatste aspect van uw wetsvoorstel.

Advies

Op hoofdlijnen onderschrijf ik de doelstellingen van uw wetsvoorstel en vind ik het positief dat het recht om gehoord te worden een wettelijke verankering krijgt. Echter, ik vind het hoorrecht zoals dat nu in het wetsvoorstel wordt ingevuld te beperkt. Ik adviseer het hoorrecht van kinderen niet te beperken tot hun extra ondersteuningsbehoefte, maar tevens te laten toezien op het ontwikkelingsbelang van de leerling.

Toelichting advies

Een wettelijke verankering van het hoorrecht moet ertoe bijdragen dat extra ondersteuning van kinderen op school adequater en toegankelijker wordt. Een kind heeft niet alleen het recht om zijn mening te geven over zijn 'extra onderwijssteun' en het besluit dat de school hierover wil nemen. Een kind heeft het recht om gehoord te worden over wat het in bredere zin nodig heeft voor een goede ontwikkeling. Een goed onderbouwde beslissing van de school vraagt om een kindvriendelijk, volledig onderzoek naar wat het beste is voor de ontwikkeling van het kind. Zonder de informatie van het kind zelf hierover kan een school geen goede afweging maken en tot een adequaat ondersteuningsaanbod komen. Door kinderen breed te horen voldoet de wet beter aan de voorwaarden van artikelen 3 (het beste besluit in het belang van het kind) én 6 (het recht op leven en ontwikkeling) van het Kinderrechtenverdrag. Twee rechten van kinderen die nauw met elkaar verbonden zijn.³

¹ <https://www.internetconsultatie.nl/hoorrecht/reacties/datum/2>

² <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/11/04/slob-verbetert-passend-onderwijs-met-25-maatregelen>

³ Voor een uitgebreide toelichting op de toepassing van artikel 3, zie het Stappenplan Het beste besluit voor het kind, <https://www.kinderombudsman.nl/toolkit-beste-besluit>

Pagina 1/2

Datum

27 september 2022

Onderwerp

Reactie wetsvoorstel versterking positie ouders en leerlingen in passend onderwijs

Ons nummer

1695163

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman.*

Tenslotte wil ik u nog enkele kanttekeningen bij dit wetsvoorstel meegeven.

Op basis van artikel 12 van het Kinderrechtenverdrag hebben alle kinderen reeds het recht hebben om hun mening te geven over alle aangelegenheden die hen aangaan, op een manier die past bij hun vermogens. Het onderhavige wetsvoorstel biedt uitsluitend leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte de wettelijk vastgelegde mogelijkheid om hun mening te geven, terwijl dit op basis van het Kinderrechtenverdrag voor alle kinderen in Nederland geldt.

Ook zie ik te vaak dat het gesprek met de leerling met een extra ondersteuningsbehoefte niet of niet goed plaatsvindt en dat hun belang niet inzichtelijk in kaart wordt gebracht. In mijn onderzoek naar het passend onderwijs schetsen kinderen een beeld dat bij veel onderwijsprofessionals waarmee zij te maken krijgen, de deskundigheid lijkt te ontbreken hoe zij kinderen op een constructieve manier kunnen betrekken bij de besluitvorming. Zo zijn er kinderen die mij bijvoorbeeld vertellen dat ze aanpassingen op school krijgen, terwijl een deel van de problematiek in de thuissituatie speelt en dat die niet opgelost wordt omdat hier met hen niet over gesproken is.

Voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte is het geven van een mening overigens niet altijd een eenvoudige opgave, omdat zij barrières tegen kunnen komen in hun contact en communicatie met anderen.⁴

Verder is het onderscheid tussen basis- en extra ondersteuning niet altijd helder.⁵

Het hoorrecht van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte moet ook om deze redenen niet uitsluitend gericht zijn op vragen om feedback over de extra ondersteuningsbehoefte. Ik roep u op om uw wetsvoorstel te herzien in lijn met mijn advies en kijk met belangstelling uit naar uw antwoord. Tot een nadere toelichting ben ik uiteraard bereid.

Met vriendelijke groet,

Margrite Kalverboer
Kinderombudsvrouw

---

⁴ "Van passend naar inclusief: Kinderen over hun perspectief op passend onderwijs", Rapport Kinderombudsman, 2020.

<https://www.kinderombudsman.nl/publicaties/van-passend-naar-inclusief-kinderen-over-hun-perspectief-op-passend-onderwijs-0>

⁵ Inspectie van het Onderwijs, februari 2020, "Extra ondersteuning in het basisonderwijs" https://www.onderwijsinspectie.nl/binaries/onderwijsinspectie/documenten/themarapporten/2020/04/22/extra-ondersteuning-in-het-basisonderwijs/Rapport+Extra_ondersteuning_in_het_basisonderwijs.pdf